

Motion till riksdagen 2010/11:N4

**av Lars Johansson m.fl. (S, MP, V)
med anledning av prop. 2010/11:87**

Utländsk näringsverksamhet i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med förslag på åtgärder för att värna den svenska arbetsmarknadsmodellen genom krav på behörig representant för utländska företag och näringsidkare med verksamhet i Sverige.

Motivering

EU:s tjänstedirektiv införlivades i svensk lagstiftning den 27 december 2009. Detta innebar en rad lagändringar i Sverige. Bland annat avskaffade regeringen kravet på att utländska näringsidkare ska ha en i Sverige bosatt företrädare. I praktiken innebär detta att svenska fackföreningar nu i en rad fall har betydligt svårare att få kontakt med en motpart att förhandla med. Detta är mycket allvarligt och ett slag mot den svenska avtals- och förhandlingsbaserade avtalsmodellen där arbetsmarknadens parter förutsätts ta ett gemensamt ansvar för att reglera löner och andra arbetsvillkor.

En grundläggande förutsättning för att avtal ska komma till stånd är att den ena parten kan nå den andra för förhandlingar. Av denna anledning var också de tre fackliga centralorganisationerna mycket kritiska till regeringens förslag och i en rödgrön flerpardimotion (2009/10:NU6) ställdes bland annat krav på att utländska företag och näringsidkare och företag med verksamhet i Sverige ska ha en behörig företrädare i landet. Genom att föreslå en ny regel utan krav på att företrädaren skulle vara bosatt i Sverige skulle detta inte heller strida mot tjänstedirektivets bestämmelser om etableringsfrihet. Den borgerliga riksdagsmajoriteten valde dock att inte stödja detta förslag och en filiallagsutredning tillsattes. Utredningens betänkande har nu delvis blivit till en proposition, men den grundläggande kritiken mot regeringens politik kvarstår även

Fel! Okänt namn på

med denna. Fortfarande saknas krav på behörig representant för utländska näringsidkare och företag med verksamhet i Sverige.

Krav på behörig representant

Regeringens proposition brister på en mycket central punkt. Det saknas lagförslag om krav på förhandlingsbehörig representant eller kontaktperson för utländska företag som utstationerar arbetstagare till Sverige. Enligt vår uppfattning är ett sådant krav en förutsättning för att den svenska förhandlings- och avtalsmodellen vid utstationering ska fungera. Vi delar därför de fackliga centralorganisationernas kritik mot regeringens proposition och anser att regeringen snarast ska återkomma till riksdagen med förslag på åtgärder för att värna den svenska arbetsmarknadsmodellen.

Regeringen bör ta sin utgångspunkt i det förslag som de fackliga centralorganisationerna tidigare presenterat för regeringen men som regeringen valt att bortse ifrån. Centralt är att krav ska ställas på företag etablerade i utlandet, näringsidkare bosatta utomlands samt svenska företag vars företrädare är bosatta utomlands, att de under den tid de bedriver verksamhet i Sverige ska ha en svensk representant med behörighet att företräda deras företag i kontakter med myndigheter och vid förhandlingar med de fackliga organisationerna, t.ex. i enlighet med MBL eller för att ingå kollektivavtal. Utan närvaro av en behörig representant kan inte den svenska modellen fungera och inga kontroller kan ske av att utstationerade arbetstagare har rimliga arbets- och avtalsvillkor. Detta innebär att svenska företag som sluter kollektivavtal utsätts för osund villkorskonkurrens.

Ett krav på behörig representant är förenligt med EU-rätten så länge EU-medborgare från andra länder inte diskrimineras genom krav på bosättning i Sverige. Något sådant krav på bosättning i Sverige som fanns i den tidigare filiallagen kan därför inte ställas. Det faktum att det redan i Finland redan finns bestämmelser gällande utstationerade arbetstagare visar också att krav på behörig företrädare bör kunna rymmas inom ramen för EU-rätten.

Enligt vår mening är kravet på en behörig representant också en förutsättning för att Sverige ska kunna leva upp till utstationeringsdirektivet (96/71/EU) och försäkra utstationerade arbetstagare vissa minimivillkor. Vi delar också Filiallagsutredningens (SOU 2010:46, s. 154) uppfattning att krav på behörig representant lämpligen införs i den arbetsrättsliga utstationeringslagen i stället för i den associationsrättsliga filiallagen.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 29 mars 2011

Lars Johansson (S)

Maria Wetterstrand (MP)

Carina Adolfsson Elgestam (S)

Ingemar Nilsson (S)

Börje Vestlund (S)

Krister Örnfjäder (S)

Kent Persson (V)

Ann-Kristine Johansson (S)

Ingela Nylund Watz (S)

Karin Åström (S)